

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ

privind unele măsuri pentru dezvoltarea infrastructurii de stocare a energiei electrice și de echilibrare a Sistemului Electroenergetic Național, prin construirea și operarea centralelor hidroelectrice cu acumulare prin pompaj

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 1 pct. I.14 din Legea nr. 119/2014 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1 – (1) Prezenta ordonanță stabilește unele măsuri pentru dezvoltarea infrastructurii de stocare a energiei electrice și de echilibrare a Sistemului Electroenergetic Național, prin construirea și operarea centralelor hidroelectrice cu acumulare prin pompaj.

(2) Statul încurajează investițiile ce au ca scop construirea și operarea centralelor hidroelectrice cu acumulare prin pompaj, cu respectarea procedurilor privind ajutorul de stat.

Art. 2 – În sensul prezentei ordonanțe, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) centrală hidroelectrică cu acumulare prin pompaj, denumită în continuare CHEAP, înseamnă ansamblul de instalații, construcții și echipamente necesare pentru producerea de energie electrică din surse hidro, alternativ cu stocarea de energie electrică prin acumulare prin pompaj, cu scopul de a contribui la optimizarea, echilibrarea și menținerea în siguranță a Sistemului Electroenergetic Național, denumit în continuare, SEN; în regim de pompaj CHEAP acumulează energie primară hidro consumând energie electrică, iar în regim de turbinare CHEAP generează energie electrică din energia primară hidro acumulată.

b) operatorul CHEAP înseamnă operatorul economic din domeniul energiei electrice în înțelesul prezentat la art. 3 pct. 42 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012;

c) regim de pompaj înseamnă ansamblul de activități prin care se realizează transferul resursei de apă din rezervorul inferior în rezervorul superior al CHEAP, în vederea creării unei rezerve potențiale de energie;

d) regim de turbinare înseamnă ansamblul de activități prin care se produce energie electrică în CHEAP, prin transferul resursei de apă din rezervorul superior în rezervorul inferior;

e) rezervor inferior înseamnă ansamblul de instalații și construcții sau amenajări hidrotehnice, situat în aval de grupurile de producere a energiei electrice, ce servesc activităților de producere și stocare a energiei electrice prin constituirea resursei de apă folosită de CHEAP în regim de pompaj;

f) rezervor superior înseamnă ansamblul de instalații și construcții sau amenajări hidrologice, situat în amonte de grupurile de producere a energiei electrice, ce servesc activităților de producere și stocare a energiei electrice prin constituirea resursei de apă folosită de CHEAP în regim de turbinare;

g) stocarea energiei electrice înseamnă ansamblul de activități prin care se constituie rezerva de energie disponibilă a CHEAP, prin acumularea de resursă de apă în rezervorul superior;

h) Black-Out parțial sau total al SEN înseamnă o întrerupere a furnizării de energie electrică la nivelul unei zone extinse sau la nivelul întregului SEN, ca urmare a unui deficit de putere disponibilă, a unei defecțiuni majore la nivelul producției sau transportului energiei electrice, ori ca urmare a unui supraconsum care nu a putut fi echilibrat;

i) Restaurarea SEN înseamnă ansamblul de măsuri tehnice și organizatorice ce se iau de către operatorul SEN în vederea revenirii la starea normală de funcționare, după un Black-Out parțial sau total al SEN;

j) Serviciu de consumator dispecerizabil calificat pentru restaurarea SEN este un serviciu tehnologic de sistem oferit de către operatorul unei CHEAP, prin care acesta

ține la dispoziția operatorului SEN o anumită capacitate de consum de energie electrică la comandă, consum necesar echilibrării SEN în cursul operațiunilor de restaurare al SEN, după ce a survenit o situație de Black-Out parțial sau total al SEN.

Art. 3 – (1) CHEAP constituie obiectiv de interes național și de utilitate publică.

(2) Lucrările de realizare a CHEAP constituie lucrări de interes național și de utilitate publică.

CAPITOLUL II

Măsurile de reglementare și stimulare

Art. 4 – În vederea construirii CHEAP, investitorii interesați au obligația de a solicita și de a obține autorizațiile și/sau licențele specifice emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, în condițiile legii.

Art. 5 – (1) Investitorii care construiesc CHEAP au dreptul să procedeze, în condițiile legii, la scoaterea definitivă sau, după caz, temporară, din fondul forestier național, respectiv din circuitul agricol, a terenurilor forestiere, a terenurilor agricole și a pășunilor, care sunt necesare realizării CHEAP.

(2) Scoaterea, definitivă ori temporară, a terenurilor necesare pentru realizarea CHEAP, din circuitul agricol și, respectiv, din fondul forestier național, se exceptează de la plata taxelor prevăzute la art. 14 din Legea nr. 255/2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6 – (1) Energia electrică consumată de CHEAP în procesul de funcționare în regim de pompaj, în scopul stocării energiei electrice în rezervorul superior al unei CHEAP, constituie un consum propriu tehnologic al acesteia.

(2) Consumul propriu tehnologic de energie electrică al CHEAP, potrivit alin (1), nu se include în cantitatea de energie electrică pentru care se stabilește obligația de achiziție de certificate verzi potrivit art. 8, alin (1) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Consumul propriu tehnologic de energie electrică al CHEAP, potrivit alin (1), nu se include în cantitatea de energie electrică pentru care se stabilește obligația de plată a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7 – (1) Prin stocarea energiei electrice în rezervorul superior al unei CHEAP, ca efect al funcționării în regim de pompaj, operatorul unei CHEAP nu dobândește calitatea de consumator final și se exceptează de la plata tarifului pentru serviciul de transport, respectiv componenta de extragere de energie electrică din rețea, și a tarifului pentru serviciul de sistem, prevăzute de reglementările legale, pentru energia consumată în regim de pompaj.

(2) La reintroducerea energiei electrice în SEN, ca efect al funcționării în regim de turbinare, cu transferul apei în rezervorul inferior, operatorul unei CHEAP se exceptează de la plata tarifului pentru serviciul de transport, respectiv a componentei de introducere de energie electrică în rețea, prevăzută de reglementările legale, pentru energia reintrodusă în SEN.

(3) Operatorul CHEAP plătește o taxă specială stabilită și aprobată de către ANRE, destinată acoperirii costurilor privind întreținerea rețelei aferente racordării CHEAP la rețeaua electrică de transport și a costurilor generate de către consumul propriu tehnologic, induse suplimentar în rețeaua electrică de transport de către funcționarea CHEAP.

Art. 8 – (1) În vederea realizării unei investiții noi în CHEAP, prin utilizarea drept rezervor inferior a unei acumulări deja existente, aflată în domeniul public de interes național potrivit legii, dreptul de folosință al acumulării și al resursei de apă se acordă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de către autoritatea publică centrală în al cărei inventar al domeniului public se află înregistrată acumularea existentă, la solicitarea investitorului interesat.

(2) În termen de 30 de zile de la adoptarea hotărârii Guvernului menționate la alineatul (1), titularul dreptului de administrare, de concesiune sau de folosință, după

caz, al acumulării existente, este obligat să încheie cu investitorul solicitant o convenție de exploatare, în condițiile prevăzute de Art. 9 din prezenta ordonanță, convenție prin care i se asigură investitorului dreptul de a utiliza acumularea existentă și resursa de apă pentru construirea și funcționarea CHEAP.

(3) Operatorul CHEAP este exceptat de la obligațiile de plată specifice de gospodărire a resurselor de apă, prevăzute la art. 4 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.107/2002 privind înființarea Administrației Naționale „Apele Române”, cu modificările și completările ulterioare, pentru apa utilizată în procesul ciclic de pompaj/turbinare.

Art. 9 – (1) Conținutul cadru al convenției de exploatare prevăzute la art. 8 alin. (1) și procedura de încheiere a acesteia se reglementează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale cu atribuții de reglementare în domeniul energiei, cu avizul Consiliului Concurenței.

(2) Obligațiile financiare care se stabilesc în sarcina operatorului CHEAP prin convenția de exploatare nu vor putea depăși nivelul unei cote părți din costurile legate de exploatarea amenajării și al eventualelor diminuări de venituri suportate de titularul dreptului de administrare, de concesiune sau de folosință, după caz, al resurselor de apă din rezervoarele inferioare, ca efect al operării CHEAP, stabilite conform hotărârii Guvernului prevăzută la alin. (1).

(3) Orice neînțelegeri legate de întinderea acestor obligații financiare, intervenite între CHEAP și titularul dreptului de folosință al resurselor de apă din rezervoarele inferioare, se soluționează în condițiile legii.

Art. 10 – (1) Operatorul de transport și de sistem determină, cu avizul ANRE, necesarul global de servicii de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN, pentru a asigura repornirea în condiții de siguranță a SEN în situația apariției unui Black-Out parțial sau total al SEN.

(2) Operatorul de transport și de sistem califică CHEAP drept furnizor de serviciu de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN.

(3) Calificarea drept furnizor de serviciu de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN poate fi preliminară, în perioada dintre eliberarea de către

ANRE a autorizației de înființare prevăzute la art. 8 alin. (1) din Legea 123/2012 și punerea efectivă în funcțiune a CHEAP, sau definitivă, în urma punerii în funcțiune a CHEAP și obținerii de către operatorul acesteia a licenței prevăzute la art. 8 (2) din Legea 123/2012.

(4) Calificarea preliminară drept furnizor de serviciu de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN se realizează pe baza informațiilor și datelor tehnice despre CHEAP cuprinse în documentațiile depuse la ANRE pentru obținerea autorizației de înființare a acesteia.

(5) În limita necesarului global de servicii de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN, operatorul de transport și de sistem încheie precontracte de furnizare a serviciului de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN cu operatorii CHEAP calificați preliminar, cu clauze de transformare în contracte efective, după calificarea definitivă a CHEAP ca și furnizor de serviciu de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN.

(6) Tarifele reglementate pentru fiecare CHEAP calificat pentru furnizarea serviciilor de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN se stabilesc prin proceduri specifice elaborate și adoptate de către ANRE.

(7) Serviciile de consumator dispecerizabil, altele decât cele care fac obiectul prevederilor de la alin. (1) - (6), sunt furnizate de către CHEAP în regim concurențial, conform reglementărilor stabilite de către ANRE.

(8) Liniile de evacuare a puterii în SEN, până la primele stații electrice existente ale operatorului de transport și de sistem/operatorului de distribuție, precum și întărirea rețelei electrice din amonte de CHEAP, necesare conectării la SEN a CHEAP calificate preliminar drept furnizor de serviciu de consumator dispecerizabil pentru restaurarea SEN, se includ în programele de investiții finanțate din bugetul propriu al operatorului de transport și de sistem/operatorului de distribuție, cu termene de punere în funcțiune corelate cu termenul de punere în funcțiune al CHEAP.

(9) Lucrărilor de investiții prevăzute la alin. (8) li se aplică corespunzător prevederile Art. 5.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 11 – Dispozițiile prezentei ordonanțe se completează, în mod corespunzător, cu prevederile Codului civil și cu cele ale Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care acestea nu sunt contrare prezentei ordonanțe.

Art. 12 – În termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe, ANRE va proceda la adaptarea sau completarea, după caz, a reglementărilor din aria sa de competență, în acord cu dispozițiile prezentei ordonanțe.

Art. 13 – Măsurile de încurajare a investițiilor prevăzute de prezenta ordonanță, care conțin elemente de ajutor de stat pentru investiții, respectiv pentru operare, vor fi puse în aplicare după notificarea acestora la Comisia Europeană și obținerea unei decizii pozitive din partea acesteia.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA